

Επιστημονική εκδήλωση, 25/09/2017
ΕΚΠΑ, Αμφιθέατρο «Α. Αργυριάδης»

Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών - Ενηλίκων

Μ. Θεοδωρίδου
Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής
της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών (ΕΕΕ)

Στόχοι και έργο

- Κατάρτιση του Εθνικού Χρονοδιαγράμματος Εμβολιασμού και συνεχής επικαιροποίησή του με βάση διεθνείς συστάσεις και τα επιδημιολογικά δεδομένα της χώρας
- Παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος μέσω του Εθνικού Αρχείου Εμβολιασμών.

Παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση του ΕΠΕ

1. Επιδημιολογικά δεδομένα λοιμωδών νοσημάτων
2. Εμβολιαστική κάλυψη
3. Νέες γνώσεις για τη διάρκεια προστασίας
4. Νέα εμβόλια - Απόσυρση Παλαιών
5. Αξιολόγηση του κόστους / ωφέλειας

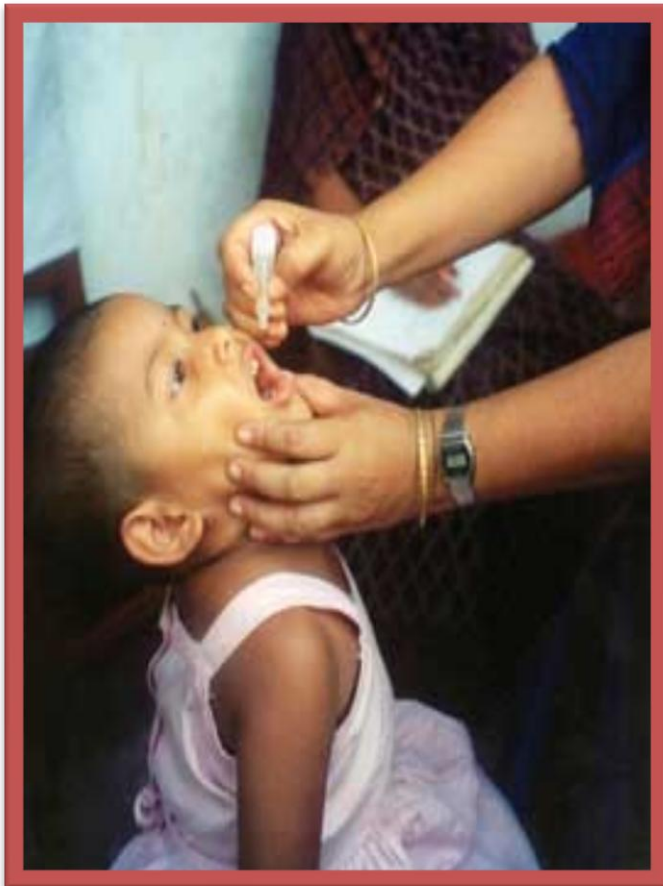
Προϋποθέσεις για την εισαγωγή ενός εμβολίου στο ΕΠΕ

- Ασφάλεια (safety)
- Ανοσογονικότητα (immunogenicity)
- Αποτελεσματικότητα (efficacy)
- Καθαρότητα ή χαμηλή αντιδραστικότητα (purity / low reactogenicity)

Έτος ένταξης και τροποποίησης εμβολίων στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών

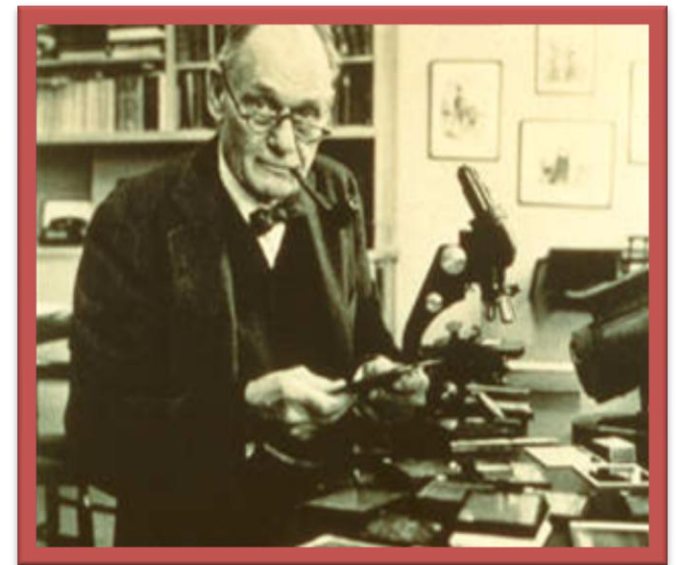
Εμβόλιο	Έτος ένταξης	Έτος τροποποίησης
DTP/ <u>DTaP</u>	1961 (DTP)	2006 (<u>DTaP</u> όλες οι δόσεις)
OPV/ IPV	1964 (OPV)	2006 (IPV όλες οι δόσεις)
MMR	1989 (1 δόση)	1991 (2 δόσεις)
<u>HepB</u>	1998	
<u>Hib</u>	2002	
<u>MenC</u>	2006	2016
PCV	2006	
<u>Var</u>	2006 (1 δόση)	2008 (2 δόσεις)
<u>HepA</u>	2008	
Rota		
INFL		
BCG	1960	2016

Μεταβολή πολιτικής εμβολιασμού κατά της πολιομυελίτιδας 2002 από OPV σε IPV

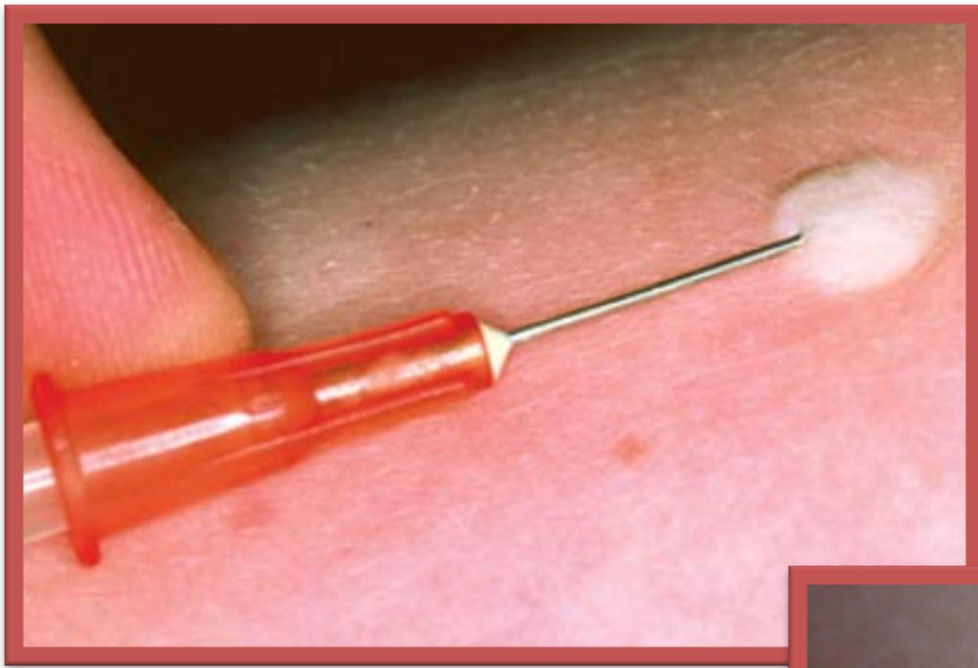
Διαχρονικές μεταβολές στους εμβολιασμούς ιλαράς, παρωτίτιδας, ερυθράς

- Εφαρμογή εμβολίου
ιλαράς 1968
- MMR 1978
- Σχήμα 2 δόσεων 1989

John Enders 1897-1985
Καλλιέργησε
τον ιό πολιομυελίτιδας in vitro
(βραβείο Nobel 1954)

Εμβόλιο φυματίωσης (BCG)

Ο καθολικός εμβολιασμός των παιδιών με BCG στην ηλικία των 6 ετών αντικαθίσταται από **επιλεκτικό εμβολιασμό στη γέννηση** των παιδιών που ανήκουν στις παρακάτω ομάδες αυξημένου κινδύνου:

- Η πρόληψη της φυματίωσης συστήνεται να γίνεται με εμβολιασμό με BCG στη γέννηση σε νεογνά αυξημένου κινδύνου:
- Νεογνά μεταναστών που προέρχονται από χώρες με υψηλό ή μέσο δείκτη φυματιώδους διαμόλυνσης ή που ζουν **σε δυσχερείς συνθήκες**.
- Νεογνά αθιγγάνων καθώς και άλλων πληθυσμιακών ομάδων που ζουν σε συνθήκες ομαδικής διαβίωσης.
- Νεογνά οροθετικών HIV(+) μητέρων (εξαιρούνται βρέφη που έχουν ήδη συμπτωματολογία βρεφικού AIDS).

Πίνακας 1. Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων, 2017*

Εμβόλιο ▼	Ηλικία ►	Γέννηση	1 μηνός	2 μηνών	4 μηνών	6 μηνών	12 μηνών	15 μηνών	18 μηνών	19-23 μηνών	2-3 ετών	4-6 ετών	7-10 ετών	11-12 ετών	13-15 ετών	16-18 ετών
Ηπατίτιδας Β (γέννηση) (HepB) ¹		HepB	HepB		HepB	HepB 3 ή 4 δόσεις				HepB						
HepB όταν δεν γίνει στη γέννηση ¹			HepB	HepB	HepB 3 δόσεις				HepB							
Διφθερίτιδας, Τετάνου, ακυτταρικό Κοκκύτη (DTaP <7 ετών, Tdap ≥7 ετών) ²			DTaP	DTaP	DTaP	DTaP	DTaP		DTaP	DTaP	Tdap-IPV	Tdap-IPV ή Tdap	Tdap-IPV ή Tdap			
Αιμόφιλου ινφλουέντζας τύπου b (Hib) ³			Hib	Hib	Hib	Hib	Hib		Hib		Hib					
Πολιομυελίτιδας αδρανοποιημένο (IPV) ⁴			IPV	IPV	IPV				IPV	IPV	IPV					
Πνευμονιόκοκκου συζευγμένο (PCV) ⁵			PCV	PCV	PCV	PCV		PCV			PCV13					
Πνευμονιόκοκκου πολυσακχαριδικό (PPSV23) ⁶											PPSV23					
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροομάδας C συζευγμένο (MCC) ⁷						MCC 1 δόση	MCC 1 δόση									
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροομάδων A,C,W135,Y συζευγμένο (Men ACWY) ⁷			Men ACWY	Men ACWY			MenACWY 1 δόση						MenACWY 1 δόση	MenACWY 1 δόση		
Μηνιγγιτιδόκοκκου οροομάδας B πρωτεϊνικό (MenB-4C) ⁸			Σε ομάδες αυξημένου κινδύνου													
Ιλαράς, Παρωτίτιδας, Ερυθράς (MMR) ⁹						MMR 1 ^η δόση	MMR		MMR 2η	MMR						
Ανεμευλογιάς (VAR) ¹⁰						VAR 1 ^η δόση	VAR		VAR 2η	VAR						
Ηπατίτιδας Α (HepA) ¹¹						HepA 2 δόσεις			HepA							
Ιού ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) ¹²														HPV 2 δόσεις	HPV 3 δόσεις	
Φυματίωσης (BCG) ¹³		BCG										Mantoux ¹³				
Γρίπης ¹⁴						Ετησίως σε ομάδες αυξημένου κινδύνου										
Ρότα ιού (RV) ¹⁵			RV1 ή RV5	RV1 ή RV5	RV5											

*Τα πολυδύναμα εμβόλια πρέπει να προτιμώνται των ολιγοδυνάμων. Το εμβόλιο κάτω από τη διακεκομμένη γραμμή συνταγογραφείται με συμμετοχή

- Συστήνονται για όλα τα άτομα με την ανάλογη ηλικία που δεν έχουν ένδειξη ανοσίας
- Συστήνονται σε άτομα που καθυστέρησαν να εμβολιασθούν
- Συστήνονται σε άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλέπε ομάδες αυξημένου κινδύνου)
- Δεν συστήνονται

Πίνακας 1. Χρονοδιάγραμμα εμβολιασμών για ενήλικες, 2017

Ηλικία ►	19-26 ετών	27-49 ετών	50-59 ετών	60-64 ετών	≥ 65 ετών
Εμβόλιο ▼					
Γρίπης ¹	1 δόση ετησίως			1 δόση ετησίως	
Τετάνου, Διφθερίτιδας, ακυτταρικό Κοκκύτη (Td, Tdap) ²	Αντικατάσταση μιας δόσης Td με Tdap και στη συνέχεια 1 δόση Td ανά 10ετία				
Ιλαράς, Παρωτίτιδας, Ερυθράς (MMR) ³	1 ή 2 δόσεις				
Ανεμευλογιάς (VAR) ⁴	2 δόσεις				
Ερπητα Ζωστήρα ⁵				1 δόση	
Ιού ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) ⁶	3 δόσεις για γυναίκες				
Πνευμονιόκοκκου συζευγμένο (PCV13) ⁷	1 δόση			1 δόση	
Πνευμονιόκοκκου πολυσακχαριδικό (PPSV23) ⁷	1 ή 2 δόσεις			1 δόση	
Μηνιγγιτιδόκοκκου συζευγμένο (MenACWY) ⁸	1 ή περισσότερες δόσεις				
Μηνιγγιτιδόκοκκου Β πρωτεϊνικό (MenB-4C) ⁹	2 δόσεις				
Ηπατίτιδας Α (HepA) ¹⁰	2 δόσεις				
Ηπατίτιδας Β (HepB) ¹¹	3 δόσεις				
Αιμόφιλου ινφλουέντζας τύπου b (Hib) ¹²	1 ή 3 δόσεις				

Συστήνονται για όλα τα άτομα με την ανάλογη ηλικία που δεν έχουν ένδειξη ανοσίας

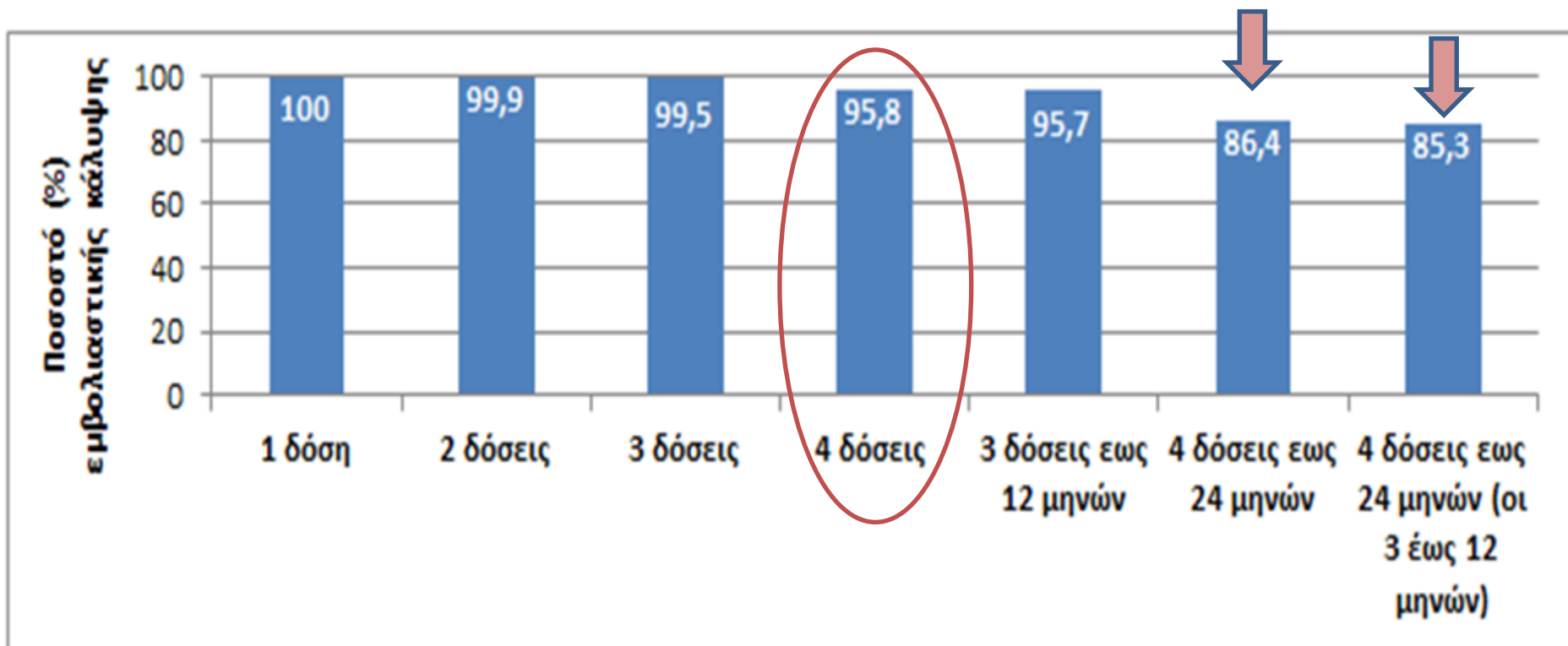
Συστήνονται σε άτομα που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου (βλέπε ομάδες αυξημένου κινδύνου)

Δεν συστήνονται

Δείκτες εμβολιαστικής κάλυψης για διφθερίτιδα - τέτανο - κοκκύτη

Πανελλαδική μελέτη, παιδιά βρεφονηπιακών σταθμών (2-3 ετών), 2014

Έκτακτες συστάσεις εμβολιασμών από ΕΕΕ 2015-2017

- Έλλειψη εμβολίων που περιέχουν τα αντιγόνα του κοκκύτη
- Εμβολιασμός προσφύγων (εμβολιασμοί κατά προτεραιότητα)
- Αντιμετώπιση επιδημικών εξάρσεων

Πρόσφατες επιδημικές εξάρσεις ιλαράς

- Ρουμανία
- Βουλγαρία
- Γαλλία
- Ουκρανία
- Σλοβενία
- Κροατία
- Μεγάλη Βρετανία
- Καλιφόρνια
- Στόχος εκρίζωση ιλαράς 2015 → 2020...

MEASLES OUTBREAKS ACROSS EUROPE

FRANCE
93 cases

SWITZERLAND
7 cases

GERMANY
369 cases

ITALY
1020 cases

POLAND
140 cases

ROMANIA
1995 cases

UKRAINE
111 cases

Cases were recorded between Feb 2016 and Jan 2017

Δελτίο Τύπου για την επιδημία ιλαράς

Στις 6/9/2017, με την παρουσία του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας κ. Ιωάννη Μπασκόζου, συνεδρίασε η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, η οποία για το θέμα αυτό έλαβε την εξής απόφαση:

- «**α)** Συστήνει τον **άμεσο εμβολιασμό** με το εμβόλιο ιλαράς-ερυθράς-παρωτίτιδας (εμβόλιο MMR) των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων που δεν έχουν εμβολιαστεί με τις απαραίτητες δόσεις. Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, παιδιά, **έφηβοι και ενήλικες που έχουν γεννηθεί μετά το 1970 και δεν έχουν ιστορικό νόσου πρέπει να είναι εμβολισμένοι με 2 δόσεις εμβολίου για την ιλαρά** (με τη μορφή μονοδύναμου εμβολίου ιλαράς ή μικτού εμβολίου MMR).
- β)** Εκτάκτως, λόγω της επιδημικής έξαρσης ιλαράς, συστήνει τη διενέργεια της **1^{ης} δόσης του εμβολίου MMR στην ηλικία των 12 μηνών** και τη διενέργεια της **2^{ης} δόσης τρεις (3) μήνες μετά την 1^η δόση ή -εφόσον έχει παρέλθει το διάστημα αυτό- το ταχύτερο δυνατόν**. Σε περιπτώσεις υψηλού κινδύνου, η 2^η δόση μπορεί να γίνει με μεσοδιάστημα τουλάχιστον 4 εβδομάδων από την 1^η. Οι συστάσεις αυτές ισχύουν για όσο διάστημα η επιδημική έξαρση ιλαράς είναι σε εξέλιξη και μέχρι να εκδοθεί νεότερη απόφαση της Επιτροπής».

Σας ευχαριστώ!